

Aldebrő Körszervezetfejlesztése

ÁROP-1.A.2/A-2008-0252

4. célterület

**Rendeletalkotási és/vagy egyéb szabályozási folyamatok egyszerűsítése,
átalakítása**

Új szabályozási terv

Készítette: **SKC Consulting Kft.**

H-1031 Budapest Monostori u. 10. I.em.

Felnőttképzési nyilvántartási szám: 00214-2008

Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-1821

1. Bevezetés

Célunk, hogy megvizsgáljuk a rendeletalkotás és egyéb szabályozási folyamatok menetét és a LEAN menedzsment segítségével létrehozunk egy hatékony szabályozást, az új szabályozási tervet.

Először felvázoljuk a törvényben rögzített önkormányzati rendeletalkotási jogszabályokat és Aldebrő rendeletalkotási szabályait, majd összehasonlítjuk a kettőt.

Ezután a LEAN és KAIZEN módszerek segítségével feltárjuk az aldebrői rendeletalkotást akadályozó tényezőket, utána megoldásokat keresünk a problémákra. A következő módszerekkel egyszerűsítjük és átalakítjuk a rendeletalkotási folyamatokat:

1. Értékáram térkép
2. Problémamegoldási folyamat

A dolgozóknak a módszerek elsajátítására és gyakorlati alkalmazására 2 nap workshop-ot tartottunk a LEAN folyamat fejlesztési módszertanról, így a körjegyzőség elsajátította a kellő ismeretanyagot ahhoz, hogy a gyakorlatban is megvalósíthassák.

Fontos, hogy az új szabályozási tervet az önkormányzat teljes mértékben elfogadja és bevezesse a gyakorlatba.

2. A rendeletalkotásról

Helyi sajátossági viszonyaikra jogszabályt hozhatnak az önkormányzatok helyi rendelet formájában, így erre megvan a lehetősége Aldebrő Körjegyzőségének is.

A rendeletalkotási hierarchia alján helyezkednek el a települési önkormányzatok, így csak olyan viszonyokra alkothatnak rendeletet, amelyekre magasabb szintű jogszabály nem vonatkozik és erre felhatalmazást ad, illetve helyi szabályozást igénylő társadalmi viszony esetén.

Alapvető követelmény a jogszabályok megalkotása során, így az önkormányzatok rendeletalkotása során is, hogy azok – európai uniós tagságunk következtében – összhangban legyenek a közösségi joggal.

Az önkormányzatoknak figyelniük kell a rendeletek megalkotása során arra, hogy a magasabb szintű hazai jogszabályokkal és az uniós joggal is harmonizációban legyenek. Ez történhet fontos jogok, és kötelezettségek szabályozásával.

A helyi rendeletek létrehozásánál elengedhetetlenül fontos nézőpont a megalapozottság, a helyi közösség harmonikus működésének elősegítése.

Az önkormányzatok az elengedhetetlen módosításokkal és több lépcsős felülvizsgálattal, eleget tettek jogharmonizációs feladataiknak már 2008-ban.

A magyar jogszabályok között is található olyan helyi rendeletek, amelyek indokolatlanul részletesek és hátrányosan hatnak a helyhatóság szabad működésére. Egyfelől számos tiltó előírást hoznak, mely egy adott állampolgári körnek kedvező, másrészt viszont más csoportok, illetve egyéb szervek gazdasági érdekeit, szabad vállalkozáshoz való jogát korlátozzák.

Így sok esetben törvénytörtő rendelkezések is bekerülnek a helyi jogforrásba, ezért nagyon gyakran találkozni az Alkotmánybíróság olyan döntésével, mely törvénytörtést, illetve az adott jogszabály megsemmisítését vonja maga után.

3. Az önkormányzati rendeletalkotás folyamata az 1990. évi LXV. törvény, a 2004. évi CXL. törvény és a 3/2007.(II.26.) sz. rendelet alapján

- I. A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot az állampolgárokat érintő helyi ügyek szabályozására. Ezen rendeletalkotási jog nem ruházható át.

II. Az Ötv. értelmében rendeletet kell alkotni a következő ügyekben:

- A Szervezeti és Működési Szabályzatról (SzMSz).
- A települési képviselőnek, a bizottsági elnöknek, a bizottság tagjainak, a tanácsnoknak – törvény keretei között történő – tiszteletdíj, természetbeni juttatás megállapításáról.
- A Bizottság részére történő hatósági jogkör megállapításáról.
- A helyi népszavazás és népi kezdeményezés feltételeinek, eljárási rendjének megállapításáról.
- A helyi önkormányzat meghatározott vagyontárgya vagy vagyonrésze elidegenítéséről, megterheléséről, vállalkozásba való bevitelről, illetőleg más célú hasznosításáról.

III. Rendeletet alkothat továbbá más törvényekben és jogszabályokban meghatározott feladatok végzése, illetve jog által nem szabályozott helyi feladatok és társadalmi viszonyok rendezésére.

IV. A rendelet jogszabály, ezért a rendeletalkotás során a jogalkotásról szóló törvény szabályait kell alkalmazni.

V. Önkormányzati rendelet alkotását kezdeményezheti:

- a polgármester (alpolgármester),
- a jegyző,
- a települési képviselő,
- a képviselő-testület bizottsága (elnökének útján),
- a helyi társadalmi szervezet vezető testülete.

VI. A rendeletalkotásra irányuló indítványt a polgármesternek kell előterjeszteni, aki tájékoztatja a testületet a rendelet kezdeményezéséről. A képviselő-testület állást foglal a rendelet szükségességéről, a rendelet-tervezet elkészítéséről és annak módjáról. A testület meghatározza az elkészítés menetét, az előkészítésre külön bizottságot hozhat létre. Indokolt esetben szakértőt kér fel.

VII. Az állampolgárok szélesebb körét érintő rendeletek tervezetét a helyben szokásos módon 30 napra nyilvánosságra kell hozni. Biztosítani kell, hogy az

állampolgárok működjenek közre az életviszonyaikat érintő jogszabályok előkészítésében és megalkotásában. Ennek érdekében a tervezet érdemi vitáját megelőzően közmeghallgatást tarthat.

- VIII. Megfelelő előkészítés után nyújtható be a képviselő-testülethez a rendelet tervezete, annak indoklásával együtt. Az indoklásban be kell mutatni azokat a társadalmi-gazdasági és szakmai körülményeket, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismertetni kell a jogi megoldás szempontjait is. A rendelet szabályaihoz indokolt esetben jogkövetkezmények kell hogy kapcsolódjanak, amelyek ösztönöznék az előírások követésére, illetőleg felhívják a figyelmet a joghátrányra az előírást be nem tartók számára.
- IX. A polgármester tájékoztatja a képviselő-testületet az előkészítésnél felvetett, de a tervezetben nem szereplő javaslatokról is.
- X. A rendelet elfogadásához minősített többség szükséges. A rendelet elfogadását követően a hiteles szöveg megszerkesztése a jegyző feladata. A rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá.
- XI. Az Önkormányzati rendeletet a helyben szokásos – az SzMSz által meghatározott – módon kell kihirdetni.
- XII. Törvénysértő rendeletek ügyében az Alkotmánybíróság jár el.

4. Rendeletalkotás Aldebrőn

A Szervezeti és Működési Szabályzat szerint Aldebrő önkormányzati rendeletalkotás szabályai a következők:

- I. A képviselőtestület a törvény által nem szabályozott helyi viszonyok, a község működését, a lakosság életkörülményeit érintő kérdések rendezésére, illetve törvénybe foglalt felhatalmazás alapján, annak végrehajtására önkormányzati rendeletet alkot.

- II. A rendeletalkotást kezdeményezheti a települési képviselő, a képviselő testület tanácsnoka, ideiglenes bizottsága, helyi társadalmi szervezet vezető testülete, a körjegyző és népi kezdeményezés útján a lakosság.
- III. A kezdeményezést a polgármesternek kell benyújtani, aki azt a legközelebbi testületi ülésen köteles előterjeszteni.
- IV. A testület ideiglenes bizottságot hoz létre, megfogalmazza a főbb elveket, meghatározza az egyeztetés, a vitára bocsátás rendjét, időbeosztását.
- V. A rendelet tervezetét 15 napra közszemlére kell tenni a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, a könyvtárban.
- VI. A rendelet elfogadásáról a képviselőtestület ezután dönt. A rendelet hiteles szövegét a körjegyző szerkeszti, s köteles gondoskodni hatályosságáról is.
- VII. Az önkormányzati rendeletekről nyilvántartást kell vezetni.
- VIII. Felülvizsgálatának időpontját a rendeletben rögzíteni kell.

Aldebrón általában a jegyző tájékoztatja a polgármestert az önkormányzat rendeletalkotási kötelezettségéről. Nem önkormányzati bizottság van, ami az önkormányzati törvény előírásainak nem megfelelő. A körjegyző készíti el a rendelet szövegét, ezt bemutatják a bizottságnak, ezután terjesztik a képviselőtestület elé javaslataikkal együtt. A rendeletet az esetek többségében rögtön megszavazzák. Mivel az emberek nagyon megbíznak a körjegyzőben, a legtöbbször kritika nélkül elfogadják a rendeletet.

Néha megjelenik egy-egy igény a falu életében. Ekkor beszélgetést kezdeményeznek vagy lakossági fórumot indítanak. Sokszor előfordul, hogy a rendelet szövegét más falvak már meglévő rendeleteiből rakja össze a körjegyző. Ezt követően ismételtlen megkérdezik a lakosságot, majd beterjeszti a körjegyző a rendeletet. Ez után kerül a képviselőtestület elé a rendelet. A képviselőtestület szavazással dönt.

A képviselőtestület egy-egy ülésén több határozatot is hoz. A képviselőtestületi döntéseket, illetve a megalkotott rendeleteket, határozatokat jegyzőkönyvben rögzítik. A képviselőtestület ülésein kötelezően vezetett jegyzőkönyvekből megtudhatjuk hogyan születik meg egy-egy rendelet vagy határozat. A nyílt üléseken jelen vannak a

képviselőtestület tagjai és a tanácskozási joggal rendelkezők. A polgármester elmondja a köszöntőjét és a jelenléti ív alapján megállapítja, hogy határozatképes-e a képviselőtestület. Ha igen, megnyitja az ülést, majd javasolja, hogy a meghívóban szereplő napirendi pontokat tárgyalják. A képviselőtestület ezt általában egyhangúlag elfogadja. Ilyenkor sorra veszik a napirend pontjait, így a rendelet alkotásról szóló pontokat is, és megtárgyalják azokat. Egy rendelet létrehozásáról vagy módosításáról igennel vagy nemmel szavaznak, és mindig a többség dönt.

A képviselőtestület működéséről különböző adatok állnak a rendelkezésünkre négy évre visszamenőleg – *1. táblázat*.

	2007.	2008.	2009.	2010.
Ülések száma	8	10	9	6
Határozatok száma	91	90	114	45
Rendeletek száma	12	9	14	8
Képviselők részvételi aránya	96%	96 %	95 %	93 %
Együttes ülések száma	6	6	5	3
Együttes határozatok száma	39	31	14	7
Együttes rendeletek száma	1	1	1	-

1. táblázat. Adatok a képviselőtestület üléséről (Forrás: Aldebrői Krónika)

A hivatalos rendeletalkotási eljárástól valóban nem térnek el. Nagyon fontos az önkormányzatnak, hogy minél nagyobb társadalmi nyilvánosságot biztosítsanak a döntéseknek.

A törvényben rögzített szabályoktól a következőekben tér el a helyi szabályozás:

- Nem tér ki a helyi szabályozás arra, milyen ügyekben alkot rendeletet.
- Mivel Aldebrőn nincs állandó bizottság, ezért ideiglenes bizottságot hoznak létre.
- Bár a népi kezdeményezésre a törvény nem tér ki, a helyi szabályozásban szerepel.
- A helyi szabályozásban 30 nap helyett 15 napra bocsátják közszemlére a tervezetet.
- Nem szerepel a helyi szabályzatban, hogy joghátránnyal jár a szabályzatok be nem tartása.
- Illetve a polgármester köteles tájékoztatni a képviselő-testületet az előkészítésnél felvetett, de a tervezetben nem szereplő javaslatokról is.

5. Tényfeltárás

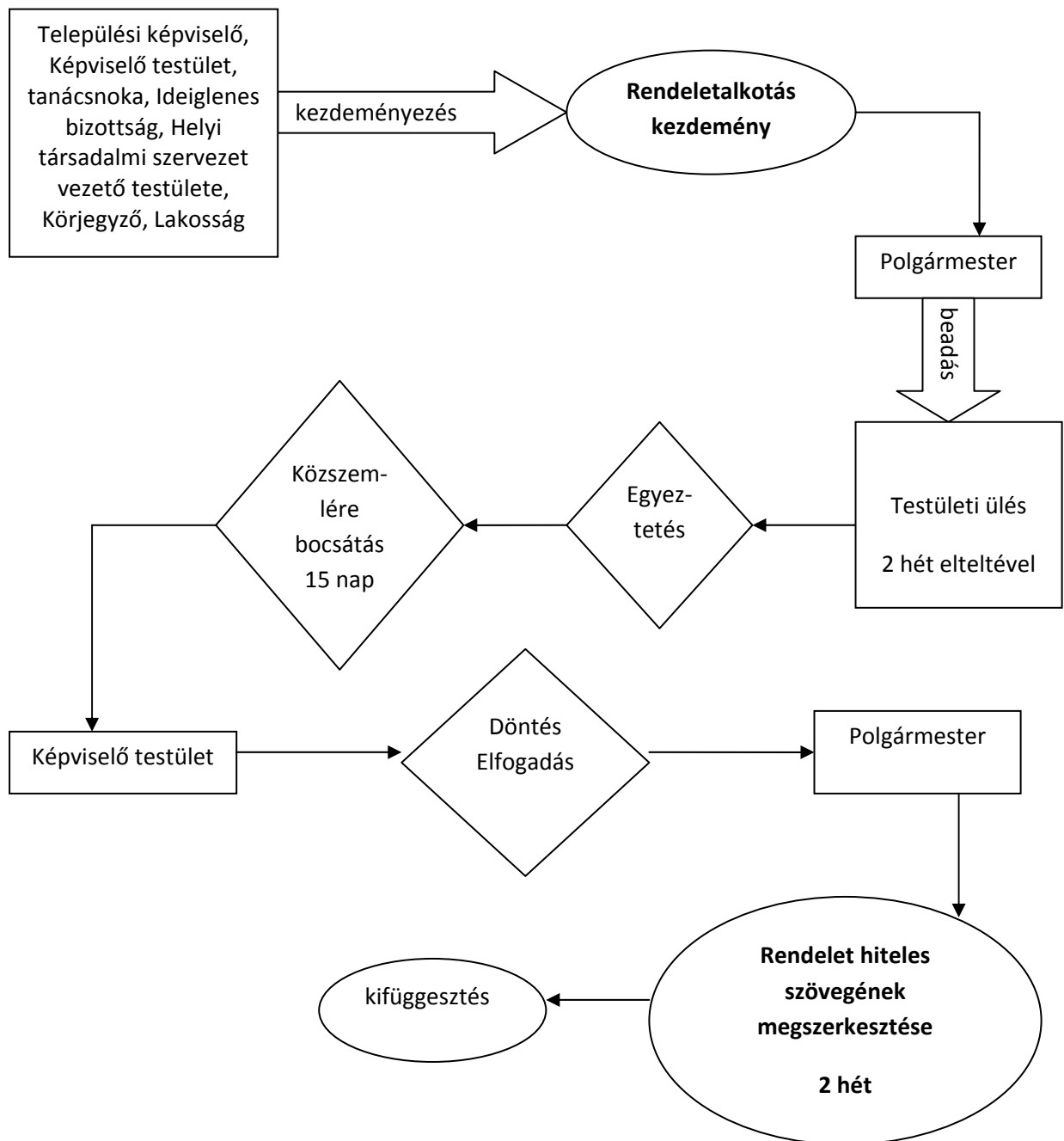
A rendeletalkotási folyamatot akadályozó, hátráltató és felesleges tényezőket és a lehetséges megoldásokat a következő módszerekkel tárjuk fel:

- 1) VSM Értékáram térkép – Polgármesteri Hivatal (jelen állapot térkép, jövő állapot térkép, cselekvési terv kidolgozása a jövőállapot elérésére)
- 2) A PDCA Problémamegoldási folyamattal pedig megoldást találunk az új hatékony rendeletalkotás és szabályozás bevezetésére. (Tervezés: *okos célok SMART, problémafeltárás*; Végrehajtás: *adatgyűjtés, probléma gyökerei, megoldások kidolgozása*; Ellenőrzés: *célok elérésének a biztosítása*; Intézkedés: *a bevált megoldások a folyamat részeivé válnak, teljesítményellenőrzés*)

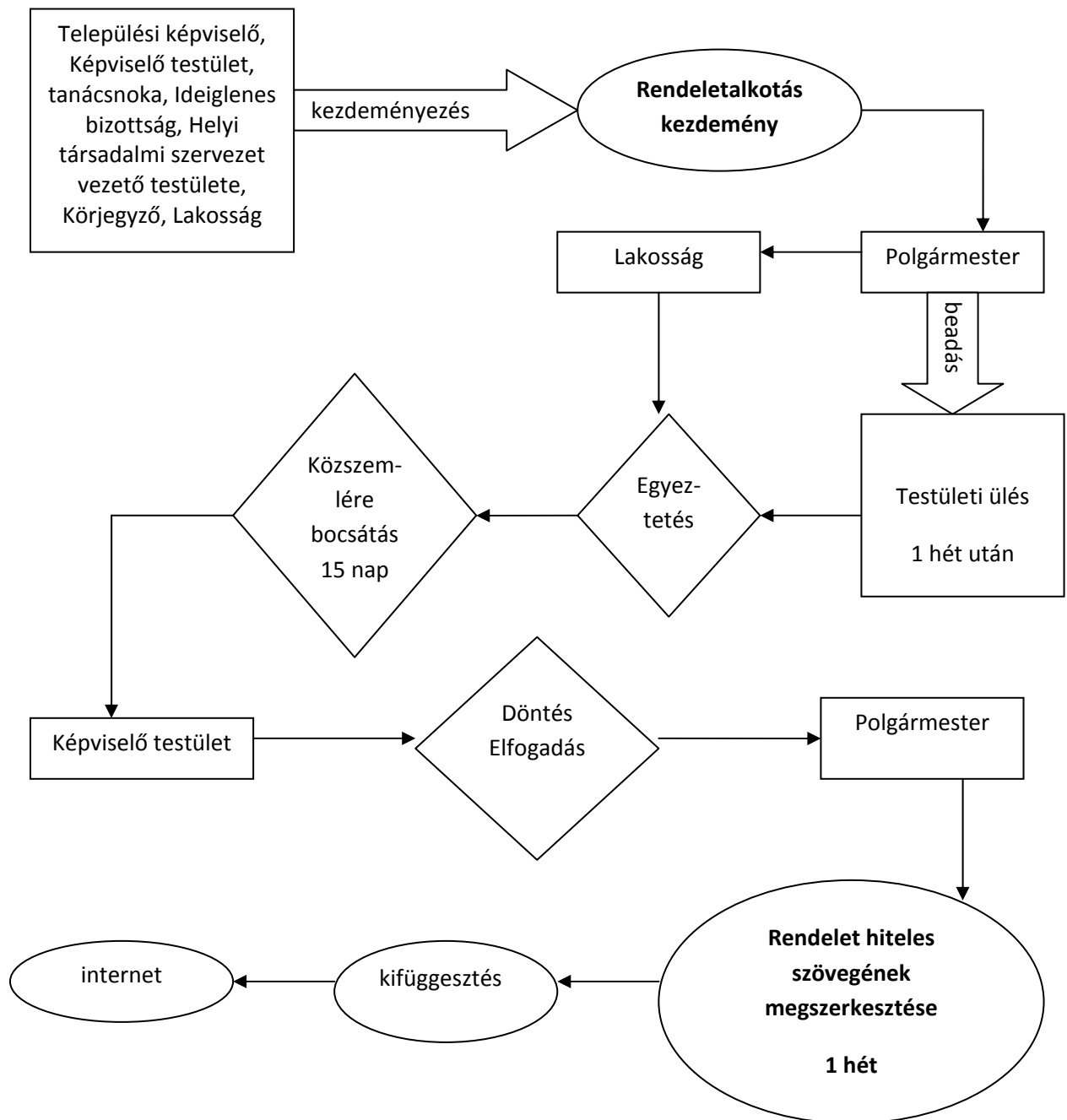
6. Értékáram térkép – Polgármesteri Hivatal

A LEAN menedzsment lényege, hogy folytonossá kell tenni az értékáramot, a veszteségeket folyamatosan fel kell deríteni és a tökéletességre kell törekedni. A LEAN rendszer bevezetésének az alapja a folyamatok átvizsgálása, folyamatfeltárás, ehhez kapcsolódóan az értékáram térkép elkészítése. Az értékáram térkép a működés során leírható veszteséges és nem veszteséges folyamatokat, folyamatlépéseket tárja fel.

Jelen állapot térkép – 1. ábra

Jövő állapot térkép – 2. ábra

7. Probléma megoldási folyamat – 2. táblázat

Tervezés	1 – Probléma meghatározás és csoportformálás			
		2 – Az aktuális helyzet megértése		
			3 – Cselekvési terv készítése	
				4 – Adatgyűjtés
Végrehajtás			5 – A tények kiértékelése és a problémák gyökerének feltárása	
				6 – Megoldások kidolgozása
Ellenőrzés				7 – A célok elérésének biztosítása
Intézkedés				8 – A bevált megoldások váljanak a folyamat részévé
				9 – Teljesítményellenőrzés

2. táblázat. PDCA- probléma megoldási folyamatának ütemezése

1. Probléma meghatározás és csoportformálás

- ❖ Kicsi a szervezet
- ❖ Hosszú a rendeletalkotási idő
- ❖ Nincsen pontosan szabályozva a rendeletalkotás folyamata az SzMSz-ben
- ❖ Rendeletalkotás folyamatáról és egyéb szabályozási tevékenységekről keveset írnak

2. Az aktuális helyzet megértése

Ok-okozat kimutatás

3. Cselekvési terv készítése

SMART okos célok: meghatározott, mérhető, elérhető szükséges dokumentálható, időzített; ütemterv, felelősségi körök

4. Adatgyűjtés

Adatok – Döntéshozatal

5. A tények kiértékelése és a problémák gyökerének a feltárása

Miért? A probléma gyökere

6. Megoldások kidolgozása

Új szabályozási terv elkészítése

7. A célok elérésének a biztosítása

A célok elérésének biztosítására Workshop-ot tartottunk a dolgozók számára.

8. A megoldások váljanak a folyamat részévé

A bevált megoldásokat a munkafolyamat részévé tesszük. A gyakorlatba való bevezetését az SzMSz és a rendeletalkotási folyamat dokumentáció módosításával érhetjük el.

Mindenkit értesítenünk kell és kiképezni akik a folyamat részei.

9. Teljesítményellenőrzés

A probléma kiújulásának veszély elhárítása

8. Javaslatunk az új szabályozási tervre

Aldebrőn az alakuló helyi rendeletek tervezeteit többnyire nem bocsátják széles körű társadalmi vitára, ami majd ellentétekhez vezethet az önkormányzat és a helyi társadalom között. A társadalmi egyeztetés alatt már kiszűrhetnék az esetleges diszkriminatív jellegű rendelkezéseket.

Ahhoz, hogy Aldebrő Körjegyzőségén a működéshez szükséges forrásokat előteremtsék, gazdálkodniuk kell. A gazdálkodáshoz, bevételek előteremtéséhez szükség van az adók bevezetésére, az adómérték megállapítására, a közüzemi díjak meghatározására,

olykor növelésére, amik nem tartoznak a népszerű intézkedések közé. Az ilyenféle rendeletek elfogadása előtt az érdekképviselői szervek bevonása, egyeztető fórumok rendezése megteremtheti a társadalmi elfogadást. Az önkormányzatok az állami bevételeiken, normatíváikon túl a helyi adókból gazdálkodhatnak. Amennyiben egy település fejleszteni szeretne, vagy közösségi pályázati forrásokhoz szeretne jutni, vagy csak a működését szeretné biztosítani vagy tudja fenntartani, ahhoz létfontosságú, hogy bevételekkel rendelkezzen.

A helyi társadalmi párbeszéd, vélemények, javaslatok beszerzése, beemelése a rendeletervezetbe szintén lényeges, mert ez teszi lehetővé a megbékélést a lakosság, a társadalmi szervezetek körében. Beruházási programok tervezése, indítása során fontos a helyi szemléletmód megismerése, mert ha a település polgárai kiállnak valamilyen nagyságú beruházás, fejlesztés mellett, akkor tudatában lesznek annak is, hogy a helyi díj- és adórendeletek megalkotásakor a lakossági hozzájárulás is szükséges, hogy megteremtődjön egy-egy pályázat saját ereje az önkormányzatnál.

A díjemelés formájában vagy megteszi, vagy éves költségvetése terhére működési helyhatóságokat az árhatósági jogkör gyakorlása kiszolgáltatott helyzetbe is teszi, hisz a közszolgáltató cégek az üzleti tervükbe beépítik az elvárt emelések mértékét, s ezt az önkormányzat támogatást ad az adott cégnek, hogy a közszolgáltató működőképessége fennmaradjon. Ezt a problémát például főleg a hulladékkezelés során észlelte az Alkotmánybíróság, amikor határozataiban több esetben is kifejtette, hogy a vélelmezett egy lakosra jutó szilárd hulladék önkormányzati rendeleti megállapításával ne lehessen kibújni a kötelező közszolgáltatás igénybevétele alól. Többben arra hivatkozva nem kívánnak hulladékszállítási és kezelési díjat fizetni, hogy nincs hulladékuk. Ezt a szabályozást az Alkotmánybíróság döntései szerint az önkormányzatok kezelni tudják, ami a környezetvédelem fenntartása érdekében nélkülözhetetlen. A gazdasági helyzet romlásával egyre több az illegálisan elhelyezett folyékony és szilárd hulladék. A környezet romlásának megakadályozása érdekében a helyi jogalkotásnak kell megkeresni a megfelelő emberi jogkövető magatartásra ható önkéntes teljesítést, illetve a megsértőkkel szembeni hatóságos jogi szankciókat.

Problémás terület Aldebrőn a helyi rendeletalkotás azon része, hogy a helyi jogalkotók átemelik, szó szerint beidéznek a központi, magasabb szintű jogforrásokat a helyi

jogszabályokba a viszonyok rendezésekor. Ezért, ha az idézett jogi rész változik, akkor rögtön ellentétes lesz a helyi rendelettel, illetve ennek elkerülése végett azt többször módosítani kell. Javaslatunk ezért, hogy kimondottan csak a helyi társadalmi viszonyokra irányuló rendelkezések kerüljenek meghatározásra, a központi jogszabályokat ne idézzék be, azok ugyanis magasabb szintű jogforrások az önkormányzati rendeletnél és egyszer már meghatározták őket.

Kihangsúlyozandó a rendeletalkotás társadalmi egyeztetésének fontossága, de nem elég csak a jó jogszabályt létrehozni helyi szinten, hanem folytonosan vizsgálni kell, hogy a szerepét be tudja-e tölteni és betartható-e. Az önkormányzati rendeleti hatályosulás vizsgálata során figyelemmel kell lenni arra, hogy az betölti-e szerepét az önkéntes jogkövetés révén, illetve jogi norma megsértőivel szemben érvényesített szankciók a társadalmi akarat szerint visszatartó erőnek bizonyulnak-e. Akkor lesz jó a rendelet, ha annak érvényesítése, nyomon követése megfelelő. Ezzel a jogalkotás is egyszerűsödik, hiszen a helyi jogalkotási tervezet társadalmi vitája nyomán a változtatásokat meg lehet tenni a megalkotás előtt, így nem kell folytonosan módosításokat végezni, hatályon kívül helyezni, s ezek talán az önkéntes jogkövetésnek is a zálogai lehetnek, ha követhető, betartható normákat fogalmaznak meg. Adók, díjak esetében a reális, teljesíthető mérték megállapítása a fontos, melynek során összeegyeztethető a magán- és a közérdek.

A rendeletalkotási és szabályozási folyamatok könnyebb átláthatóságára nyújt megoldást az ONR rendszer, mivel már az első lépéstől – az előterjesztés rögzítésre – a folyamat lezárásáig, vagyis a rendeletet leíró határozat létrejöttéig végigkíséri és dokumentálja a folyamatot. Fontos jellemző, hogy a rendszerből egy helyről, egyszerűen lekérdezhetők a rendelet korábbi verziói és változatai, valamint azok létrehozási körülményei s a folyamat résztvevői.

8. 1. Új szabályozási terv

- ❖ Az új szabályozási tervnek sokkal részletesebbnek kell lennie a rendeletalkotási folyamatot, kiegészítő és egyéb tevékenységeit tekintve.
- ❖ Az új szabályozási tervben legyen külön rész a rendelet előkészítésének a rendjéről, a rendelet elfogadásának menetéről, a polgármesteri és jegyzői utasítások szabályozásáról.

- ❖ Az egyes folyamatok szabályozása részletesen jelenjen meg, különüljön el, de mégis alkossák meg a rendeletalkotási folyamat egészét.
- ❖ Fontos, hogy megszüntessük a hátráltató, felesleges folyamatokat, melyek akadályozzák a döntéshozatalt.
- ❖ Előterjesztéseket fontos lenne már jóval a képviselőtestületi ülések előtt benyújtani.
- ❖ Bővítés
- ❖ Külön szabályozás

8. 2. Egyéb szabályozási folyamatok

Az alábbi folyamatok esetében tartjuk fontosnak a jelenlegi szabályozás átdolgozását vagy a szabályozás elkészítését:

- ❖ Biztonsági szabályzat: vagyonvédelmi tevékenység és a pénzszállítási, értékszállítási feladatok szabályozása
- ❖ Balesetvédelmi szabályzat
- ❖ Tűzvédelmi szabályzat: a szabályzat hatályának a feltűntetése a megbízott és az egyes feladatkörök meghatározása
- ❖ Munkavédelmi szabályzat: nagyon fontos és kötelező a munkavédelmi szabályzat hatályának megállapítása, a megbízott és a munkavédelmi oktatások rendjének szabályozása
- ❖ Környezetvédelmi szabályzat: a környezetvédelmi szabályzatnak tartalmaznia kell a szabályzat hatályát, a megbízottat és a feladatköröket
- ❖ Gépjármű szabályzat: hivatali gépjármű igénylésének, használatának, és az üzemanyag elszámolásának a módozata
- ❖ Szervezeti struktúra és feladat meghatározások, a hatáskörök bemutatása
- ❖ Kiadmányozási, közzétételi szabályzat
- ❖ A bélyegzők nyilvántartásáról szóló szabályzat
- ❖ Szerződések kezeléséről szóló szabályzat
- ❖ Titokvédelmi szabályzat

- ❖ Adatvédelmi szabályzat
- ❖ Az informatikai üzemeltetés szabályozása
- ❖ Mezőőri szolgálat feladatait meghatározó szabályzat
- ❖ A számviteli politika, illetve a számla és bizonylati rend kialakítása vonatkozó szabályzat
- ❖ Pénzkezelési szabályzat
- ❖ Leltározási és selejtezési folyamatok szabályzata
- ❖ A közbeszerzések és közbeszerzési törvény hatálya alá nem tartozó folyamatok szabályozása
- ❖ Belső ellenőrzések rendjéről szóló szabályozás
- ❖ Reprezentációs szabályzat

9. A szabályzatok fontossága

A szabályos, eredményes és hatékony működéshez feltétlenül szükséges a szervezetek tevékenységére és gazdálkodására vonatkozó belső szabályzatok megalkotása. Ezeknek a beosztottakkal való megismertetése, a különböző feladatok ellátásának leosztása, a megvalósításra ható tényezők vizsgálata, s a végrehajtás szervezése, az ellenőrzésre vonatkozó előírások meghatározása és a szabályzatok érvényesülésének elemzése nagyon lényeges feladat.

A szervezetre és annak működésére vonatkozó szabályzatoknak a megfelelő tartalmi felépítés mellett az önkormányzat működésére és az általa ellátandó feladatokra vonatkozó szabályokat is rögzítenie szükséges. Fontos meghatározni a szerv felépítését, az alá- és fölérendeltségi viszonyokat, a szervezeti egységek felépítését, feladatait, a szerv egészéhez való viszonyát, az ellenőrzés, a beszámoltatás, a felelősségvállalás, az ügymenet és az információáramlás rendjét.

A jó működési szabályzat ismérvei: az alkalmazottak átlátják a szervezet által ellátandó feladatokat, a megvalósítás irányát, s ezáltal azonosulni tudnak a szervezet céljaival. A dolgozók munkájában fontos szerepet kell, hogy kapjon az egyéni motiváció és

teljesítés, illetve a csapatszellem az érdektelenség elkerülése érdekében. Nélkülözhetetlen az átlátható, érthető szabályozás a dolgozók és az önkormányzat érdekében is, hisz a határozott, pontos elvárások alapján gyorsan, hatékonyan tudják végezni feladataikat, így csökkenthető az egy feladatra fordított idő. A jó szervezeti szabályzat természetesen fogadja a dolgozói újításokat, elképzeléseket, igényeket, így hozzájárul a szervezet eredményességéhez.

Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy a szervezet dolgozói ismerjék feladatukat, a szervezet célját, a fő működési irányokat, követelményeket, nehézségeket, amikkel meg kell birkózni, illetve az elvárt eredményeket, kijáró elismeréseket.

Az önkormányzatok, mint közpénzekkel gazdálkodó szervezetek, a pénzügyi és gazdasági szabályzatokra, a számvitelre, a belső ellenőrzés rendjére, pénzkezelésre, kötelezettségvállalásra stb. jogszabályok által előírt követelmények vonatkoznak. Itt is célszerűnek tartjuk csak az aktuális feladat, eljárásrend leírását jogszabályi hivatkozással a teljes jogi norma beidézése nélkül.

A szabályzatok legyenek tárgyilagosak, feladatorientáltak, átláthatóak, tartalmazva a jogszabályi előírásokat, megjelölve a feladatellátók felelősségét, beszámoltatását. Önkormányzatoknál nagyszámú szabályzatot kell alkotni, melyet magasabb szintű jogszabályok írnak elő. A szabályzatok készítése úgy egyszerűsíthető, ha nyomon követi a jogi, pénzügyi és gazdasági változásokat és folyamatosan naprakész, így a szervezet egészének és a dolgozóknak világos útmutatást ad a pontos és gyors munkavégzéshez.